Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

Algemeen Bestuur van RUD Drenthe
T.a.v. de voorzitter en de secretaris
per e-mail

Bestuurskern
Dir Omgevingsveiligheid & Milieurisico's
Cluster E

Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Contactpersoon
postbusVTH@minienw.nl

Ons kenmerk
IENW/BSK-2024/185520

Uw kenmerk
-

Datum 26 juni 2024
Betreft Voortgang robuuste omgevingsdiensten

Geachte heer Meijer en mevrouw Heidekamp,

Voor 1 april 2024 heeft u een plan van aanpak ingediend waarin u aangeeft welke stappen uw omgevingsdienst gaat zetten om uiterlijk 1 april 2026 robuust te zijn. Over de zelftoets, het plan van aanpak en eventuele behoefte aan ondersteuning heeft u in het eerste kwartaal van dit jaar gesprekken gevoerd met ambtenaren van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW). Met deze brief deel ik met u de stand van zaken van het proces om te komen tot robuuste omgevingsdiensten, onze algemene ervaringen van de gevoerde gesprekken en onze inzet betreft de gevraagde ondersteuning.

Plannen van aanpak
Een belangrijke mijlpaal en resultaat van het interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel (IBP VTH) is de gezamenlijke vaststelling van de robuustheidscriteria en een zestal kritische prestatie indicatoren (kpi's) voor de omgevingsdiensten met als doel dat uiterlijk 1 april 2026 alle omgevingsdiensten robuust zijn.

Op 1 oktober 2023 hebben alle omgevingsdiensten hun zelftoets robuuste omgevingsdiensten aangeleverd. Vanuit haar stelselverantwoordelijkheid heeft de staatssecretaris van IenW deze zelftoetsen per omgevingsdienst beoordeeld. Eind december 2023 zijn alle omgevingsdiensten van de resultaten op de hoogte gesteld met het verzoek om uiterlijk 1 april 2024 een plan van aanpak op te stellen.

Nagenoeg alle omgevingsdiensten hebben op 1 april 2024 een plan van aanpak ingediend waarin de te nemen maatregelen staan beschreven om uiterlijk 1 april 2026 robuust te zijn.

IenW heeft TwynstraGudde gevraagd om ondersteuning bij het beoordelen van de plannen van aanpak en het opstellen van een monitoringsinstrument. Samen met een begeleidingscommissie, bestaande uit vertegenwoordigers van IPO, VNG, Omgevingsdienst NL en IBP VTH, is TwynstraGudde met deze opdracht aan de slag gegaan. Een eerste analyse laat zien dat alle omgevingsdiensten samen met hun bestuur veel aandacht hebben besteed aan het plan van aanpak. Inmiddels is

Bestuurskern
Dir Omgevingsveiligheid & Milieurisico's
Cluster E

Datum
26 juni 2024

Ons kenmerk
IENW/BSK-2024/185520

er een eerste beeld welke omgevingsdiensten op 1 april 2026 robuust kunnen zijn en welke omgevingsdiensten dat mogelijk niet zijn. Dit is een bevestiging van het beeld dat ambtenaren van IenW begin dit jaar hebben opgehaald in gesprek bij de omgevingsdiensten.

Het geven van een juist oordeel vraagt om een zorgvuldige aanpak waarvoor tijd benodigd is. Eind augustus a.s. komt de begeleidingscommissie een laatste keer bij elkaar waarna TwynstraGudde hun advies met monitoringsinstrument oplevert. Begin september a.s. laat de staatssecretaris van IenW elke omgevingsdienst weten wat de bevindingen zijn, hoe de haalbaarheid van het plan van aanpak wordt ingeschat en hoe de monitoring er de komende twee jaar uit gaat zien.

Wij willen onze bevindingen graag in een gesprek met u toelichten en, als onderdeel van de monitoring, kijken naar de eerste resultaten van het plan van aanpak die behaald zijn. Begin juli a.s. nemen wij contact op voor het maken van een afspraak in september a.s. De uitkomsten van deze gesprekken zijn tevens input om de Kamer te kunnen informeren over de voortgang van het robuust worden van de omgevingsdiensten.

Beeld gesprekken omgevingsdiensten
Inmiddels is met de voorzitters en secretarissen van alle omgevingsdiensten een gesprek gevoerd over de zelftoets, de verwachtingen van het plan van aanpak en eventuele gewenste ondersteuning vanuit de omgevingsdienst.

Wij hebben deze gesprekken als zeer waardevol ervaren. In de gesprekken is naar voren gekomen dat iedereen trots is op de eigen omgevingsdienst. Alle omgevingsdiensten hebben aangegeven dat de vergroting van de interactie tussen alle partijen binnen het VTH-stelsel en de vergroting van de bestuurlijke aandacht voor de omgevingsdiensten een verdienste van het IBP VTH is. Men wil graag versterking en meer coördinatiekracht van Omgevingsdienst NL waarbij Omgevingsdienst NL tevens een rol kan spelen het bij het structureren van kennis en kennisdeling om opgaven te kunnen realiseren.

Veel omgevingsdiensten hebben aangegeven dat de staatssecretaris van IenW de regie moet nemen in de ontwikkeling van een digitaal stelsel en geld beschikbaar moet stellen voor versterking van de capaciteit en kennis.

In meerdere gesprekken is naar voren gekomen dat de nabijheid van de omgevingsdienst prevaleert boven een optimale schaalgrootte. Hiermee hebben meerdere omgevingsdiensten laten weten dat zij vooralsnog geen plannen voor fusies hebben. Wel zoeken de omgevingsdiensten elkaar meer op voor samenwerking op bepaalde onderdelen.

Ondersteuningsbehoefte
In de gesprekken is ook gevraagd naar de behoefte aan ondersteuning voor het proces om te komen tot een robuuste omgevingsdienst. Hoewel in de gesprekken en in de plannen van aanpak nauwelijks ingegaan is op een ondersteuningsbehoefte, bleek na een extra oproep via de mail er toch behoefte te zijn aan financiële ondersteuning. In totaal vragen alle omgevingsdiensten gezamenlijk ruim € 9 miljoen aan voor het uitvoeren van activiteiten met name voor het voldoen aan de kpi’s 2 t/m 5. Op dit moment zijn we intern aan het kijken hoe en in welke mate we hierin tegemoet kunnen komen.

Bestuurskern
Dir Omgevingsveiligheid & Milieurisico's
Cluster E

Datum
26 juni 2024

Ons kenmerk
IENW/BSK-2024/185520

Hierbij maken we onderscheid tussen activiteiten/te ontwikkelen producten gekoppeld aan het voldoen aan de kpi's 2 t/m 5 van de robuustheidscriteria en fusies. Hierbij wordt gedacht aan een bedrag van 200.000 – 250.000 euro per omgevingsdienst voor het voldoen aan de robuustheidscriteria en een bedrag van 500.000 euro extra in het geval van een fusie. We geven hier in september a.s. meer duidelijkheid over waarbij onze inzet is om de middelen nog dit jaar beschikbaar te kunnen stellen. Hoe dit exact vorm te geven, is als gevolg van de uitwerking van het Hoofdlijnenakkoord van het nieuwe kabinet nog niet duidelijk.

Naast een ondersteuning aan de individuele omgevingsdiensten zijn we met Omgevingsdienst NL in gesprek voor (structurele) financiering voor onder andere versterking van Omgevingsdienst NL, het opzetten van de kennisinfrastructuur en visitaties.

Hierbij dient opgemerkt te worden dat we vooralsnog voor de versterking van het VTH-stelsel 18 miljoen euro aan Rijksmiddelen beschikbaar hebben. Op dit moment wordt met alle partijen in beeld gebracht hoe een inzet van deze middelen eruit kan komen te zien voor 2025 en verder waarbij onder andere kennisinfrastructuur en informatievoorziening belangrijke elementen zijn. Het is aan de nieuwe bewindspersoon om deze inzet goed te keuren.

Tot slot
In de afgelopen maanden heeft u veel werk verzet om tijdig de plannen van aanpak op te stellen en de benodigde uit te voeren activiteiten om robuust te worden in beeld te brengen. Hiervoor spreek ik mijn grote waardering uit. Begin september a.s. ontvangt u de beoordeling van de staatssecretaris van IenW van uw plan van aanpak. Tegelijkertijd bent u aan de slag met het uitvoeren van de plannen van aanpak. Hierover gaan mijn ambtenaren graag met u in gesprek vanaf september a.s. Er wordt contact met u opgenomen om een afspraak hiervoor te maken.

Met vriendelijke groet,

De directeur-generaal Milieu en Internationaal,

Afke van Rijn